

Handreiking

delen van gegevens binnen het (topsport)
begeleidingsteam

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Wie behoren er tot het (topsport) begeleidingsteam?	2
3. Bijzondere persoonsgegevens.....	2
4. Het delen van gezondheidsgegevens.....	3
5. Het delen van medische gegevens	4
6. Verantwoordelijkheden	5

1. Inleiding

Een verantwoorde en veilige topsportomgeving betekent ook zorgvuldig omgaan met (medische) informatie van topsporters en handelen naar de wet. In 2024 heeft NOC*NSF de *Uitwerking Richtlijnen Medisch Handelen in de Topsport* opnieuw laten beoordelen om vast te stellen of de inhoud nog voldoet aan geldende wet- en regelgeving. Herziening van de richtlijnen is niet nodig. Wel blijkt dat leden van begeleidingsteams in de praktijk soms moeite hebben om te beoordelen welke bijzondere persoonsgegevens van topsporters wel of niet mogen worden uitgewisseld met andere teamleden en onder welke voorwaarden.

Deze handreiking heeft als doel te waarborgen dat bijzondere persoonsgegevens van topsporters binnen de wettelijke kaders en richtlijnen worden gedeeld.

2. Wie behoren er tot het (topsport) begeleidingsteam?

Een begeleidingsteam van een programma (of topsporter) bestaat uit verschillende disciplines die gericht zijn op het optimaliseren van de gezondheid, prestaties en revalidatie van de topsporter. Het team werkt nauw samen om ervoor te zorgen dat de topsporter zowel fysiek als mentaal in topconditie is. De samenstelling van zo'n team kan variëren, bijvoorbeeld afhankelijk van type sport.

Voor medische zorgverleners binnen het team is het belangrijk dat zij zich realiseren dat niet-medische derden onderdeel uitmaken van het begeleidingsteam. Deze niet-medische derden zijn niet gebonden aan het medisch beroepsgeheim. Zij hebben wel een (contractuele) geheimhoudingsplicht.

Medische zorgverleners met een medisch beroepsgeheim: sportarts, fysiotherapeut, orthopedisch chirurg, psycholoog, diëtist. Dit zijn BIG geregistreerde beroepen met wettelijk beroepsgeheim.

Niet-medische derden en niet gebonden zijn aan het medisch beroepsgeheim: Dit kunnen bijvoorbeeld coaches, performance trainers (S&C coaches), sportmasseurs, en andere teamleden die bijdragen aan de prestatieoptimalisatie van een topsporter.

3. Bijzondere persoonsgegevens

Binnen het begeleidingsteam worden persoonsgegevens van de topsporter gedeeld ten behoeve van een optimale begeleiding. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is hierop van toepassing. In het kader van de begeleiding worden 'gewone' persoonsgegevens verwerkt zoals naam of leeftijd, maar ook bijzondere persoonsgegevens. Onder bijzondere persoonsgegevens vallen gezondheidsgegevens, waarbij de AVG de term 'gezondheidsgegevens' ruim uitlegt: niet alleen gegevens over medisch onderzoek of een medische behandeling, maar alle gegevens over de geestelijke

of lichamelijke gezondheid van de topsporter. Dus ook bijvoorbeeld het gegeven dat iemand een blessure heeft of in een rolstoel zit.

Voor de uitwisseling van bijzondere persoonsgegevens gelden strengere regels dan voor de uitwisseling van gewone persoonsgegevens. Binnen het (topsport) begeleidingsteam maken we in de categorie bijzondere persoonsgegevens onderscheid tussen gezondheidsgegevens en medische gegevens.

4. Het delen van gezondheidsgegevens

Met gezondheidsgegevens bedoelen we bijzondere persoonsgegevens over de gezondheid van een topsporter die niet als onderdeel van een medische behandeling zijn gedeeld of verkregen. Voorbeelden van gezondheidsgegevens zijn: biometrische metingen met betrekking tot lichaamssamenstellingen (lichaamsgewicht, spiermassa), resultaten van fysiologische metingen zoals inspanningstesten (Wingate, VO₂max), prestatie-informatie zoals trainingsbelasting of herstelstatus en uitslagen van bloedtesten (lactaat, CK), die niet als onderdeel van een medische behandeling zijn verkregen. Een vertaling door een arts van medische gegevens naar een handelingsperspectief valt ook onder de categorie gezondheidsgegevens.

Gezondheidsgegevens vallen niet onder het medisch beroepsgeheim en mogen onder strikte voorwaarden worden uitgewisseld binnen het begeleidingsteam.

Allereerst geldt dat gezondheidsgegevens enkel met **toestemming** van de topsporter mogen worden gedeeld. Om de focus te houden op een optimale begeleiding en te voorkomen dat steeds om toestemming moet worden gevraagd, hebben we duidelijke afspraken gemaakt met de topsporters over het verwerken van gegevens in AMS en het delen van gegevens binnen het begeleidingsteam. Door actief deel te nemen aan bepaalde handelingen, zoals het invullen van vragenlijsten, het dragen van sensoren of het meewerken aan metingen, geeft een topsporter toestemming voor de verwerking van die gegevens in AMS. De verzamelde gegevens kunnen door het begeleidingsteam worden gebruikt. Medische gegevens vallen buiten deze afspraak.

Daarnaast geldt dat alleen gezondheidsgegevens mogen worden gedeeld voor zover deze gegevens **noodzakelijk** zijn voor de leden van het begeleidingsteam om hun taken goed uit te kunnen uitoefenen. Dit betekent dat leden van het begeleidingsteam de informatie over de gezondheid van de topsporter afstemmen op de individuele taak van het ontvangende teamlid. De kring van ontvangers zo klein mogelijk houden is hierbij essentieel. Er wordt dan niet meer informatie gegeven dan strikt nodig is. Voordeel is dat er dan zo min mogelijk inbreuk wordt gemaakt op de privacy van de topsporter.

Voorbeeld: een sportmasseurs ontvangt enkel informatie die nodig is voor zijn of haar werk, zoals algemene informatie over blessures of herstel, maar geen medische informatie (bijv. diagnoses of röntgenfoto's).

Let op! Niet alle gezondheidsgegevens worden verkregen door actieve deelname van topsporters aan het verzamelen van deze gegevens. Leden van het begeleidingsteam kunnen ook informatie over de gezondheid van een sporter verkrijgen door eigen waarnemingen. Bespreek deze informatie met de topsporter en vraag om toestemming om relevante informatie vast te leggen in AMS en te delen binnen het team.

Bovenstaande regels voor het uitwisselen van gezondheidsgegevens gelden voor iedereen in het begeleidingsteam, dus zowel voor de medische zorgverlener als voor de niet-medische derden.

5. Het delen van medische gegevens

Een arts wordt in de praktijk regelmatig geconsulteerd door leden van het begeleidingsteam over allerlei prestatie verhogende aspecten. De scheidslijn tussen het bewaken van de gezondheid en het optimaliseren van de sportprestatie is niet altijd even duidelijk. Dit geldt ook voor de informatie die daarbij gedeeld kan worden. Welke gegevens vallen onder het medisch beroepsgeheim en welke gegevens niet.

Onder medische gegevens verstaan we de gegevens die een medische zorgverlener opneemt over een topsporter in het (wettelijk verplichte) dossier met betrekking tot de behandeling van de topsporter. Het betreft gegevens over de gezondheid van de topsporter, uitgevoerde verrichtingen en informatie over medicijngebruik. In deze handreiking spreken we alleen over medische gegevens als het gaat om informatie direct afkomstig uit het medisch dossier. Bijvoorbeeld: dat iemand een dwarslaesie heeft, valt onder de medische gegevens. Dat hij daardoor rolstoel gebonden is niet.

Niet-medici uit het begeleidingsteam hebben in AMS geen toegang tot medische gegevens.

Medische gegevens vallen onder het medisch beroepsgeheim en mogen door een medische zorgverlener alleen gedeeld worden wanneer dit expliciet is toegestaan door de sporter of wanneer dit noodzakelijk is voor de behandeling van de topsporter, waarbij geldt dat enkel gedeeld mag worden met medische hulpverleners die rechtstreeks bij de medische behandeling zijn betrokken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de fysiotherapeut die bij de behandeling van een blessure is betrokken of een medisch specialist waarnaar wordt doorverwezen. Toestemming van de topsporter wordt verondersteld, tenzij de topsporter duidelijk heeft aangegeven dat hij niet wenst dat een andere behandelaar van de gegevens kennisneemt.

6. Verantwoordelijkheden

Het beschermen van de privacy en het behartigen van de belangen van de topsporter is een verantwoordelijkheid van alle leden van het begeleidingsteam. Alle teamleden, zowel medisch als niet-medisch, moeten zich ervan bewust zijn dat er strikte regels zijn voor het onderling uitwisselen van bijzondere persoonsgegevens. Iedereen dient zich te houden aan de geldende regels voor het delen van gezondheidsgegevens en waakt ervoor dat het delen van gegevens beperkt blijft tot noodzakelijk gegevens voor specifieke taken.

Daarnaast is het de eigen verantwoordelijkheid van de medische zorgverlener om zich te houden aan het wettelijk beroepsgeheim. Dit betekent dat alle medische gegevens die een medisch zorgverlener verkrijgt tijdens de behandeling van een topsporter vertrouwelijk moeten worden behandeld. Het schenden van dit beroepsgeheim kan ernstige gevolgen hebben, waaronder tuchtrechtelijke maatregelen. Het is van belang dat ieder teamlid van het begeleidingsteam zich hiervan bewust is en bij vragen of zorgen over de toelaatbaarheid van het delen van gegevens binnen een team contact opneemt met de hoofdexpert Medisch.